

SOLLENTUNA KOMMUN

FN:s konvention om barnets rättigheter

www.asaekman.com

asaekman

**Varför har vi ens
rättigheter för barn när vi
har mänskliga rättigheter
som gäller alla?**

asaekman

VI SKA PRIORITERA BARNETS BÄSTA, DET ÄR EN
KOMPENSATION FÖR BARNNS AVSAKNAD AV MAKT

espkman

Att stärka barn som rättighetsinnehavare

Ett av argumenten att inkorporera konventionen i svensk lag.

espkman

Praxis såhär långt

Högsta domstolen

- barnets bästa, umgänge och risk olovligt bortförande av barn
- barnets bästa, respekt för hemmet och borgenärernas intresse vid utmätning
- barnets bästa och intresset av en korrekt folkbokföring
- barnets bästa mot dels kunna verkställa ett fängelsestraff och dels fullgöra åtaganden som Sverige har gentemot Serbien

Migrationsöverdomstolen

- barnets bästa och statens intresse av en reglerad invandring

Mark - och miljööverdomstolen

- barnets bästa och tillräckliga utrymmen för fritid och lek

Hovrätt

- föräldrarnas respekt för sitt hem och barnets bästa och allvarligheten gällande brutet hyresavtal

”JO framhåller att de enskilda barnen inte alls var synliggjorda i ärendena i de fall när någon bedömning av barnets bästa inte kom till uttryck i vare sig beslut eller beslutsunderlag, vilket JO ser med stort allvar på... När det gäller rätten till delaktighet visar JO:s granskning på brister i alla delar, vilket är oroande.”

(JO- 822-2022)

Kommittén rekommenderar att konventionsstaten gör följande:

- Säkerställer att principen om barnets bästa konsekvent tillämpas i program och lagstiftningsrelaterade, administrativa och rättsliga förfaranden, bland annat när det gäller föräldrars vårdnad och umgänge, alternativ omvårdnad, unga lagöverträdare, asyl och stöd till barn som är brottsoffer eller vittnen till brott.
- Säkerställer ändringar i lagstiftningen för att förtydliga förfarandet och kriterierna för att fastställa barnets bästa i utlänningslagen (2005) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993) i enlighet med barnrättighetsutredningen.
- Ge vägledning och utbildning till relevanta yrkespersoner för att utreda, fastställa och prioritera barnets bästa
- Se till att alla relevanta yrkespersoner får lämplig utbildning om barnets rätt att göra sin röst hörd och få sin åsikt beaktad.
- Se till att barn har tillgång till konfidentiella och barnvänliga instanser för rapportering av alla former av våld och övergrepp. Och uppmuntra barn att använda dem.
- Bibehåll minimiåldern för straffansvar till 15 år

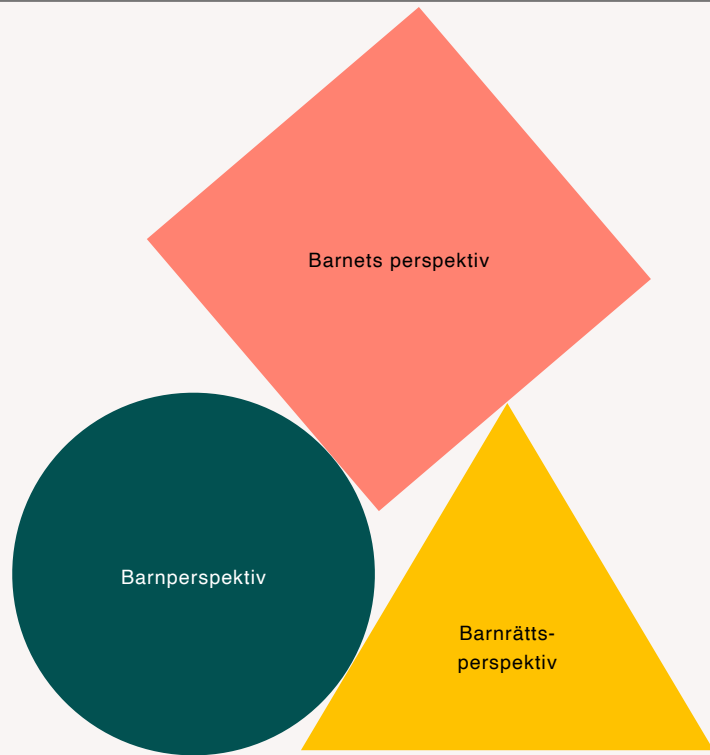
(CRC/C/SWE/CO/6-7)

Ny socialtjänstlag

Förtydligt barnrättsperspektiv

- en kompletterande bestämmelse som anger att vid bedömningen av barnets bästa ska hänsyn tas till barnets åsikter
- det anges i socialtjänstlagen att den som lämnat information till barnet så långt det är möjligt ska försäkra sig om att barnet har förstått informationen
- det i socialtjänstlagen ska införas en möjlighet för socialnämnden att tala med ett barn utan vårdnadshavarens samtycke och utan att vårdnadshavaren är närvarande även inför ett beslut om en utredning ska inledas eller inte
- regeringen ska tillsätta en utredning med uppdraget att utreda behovet av och förutsättningarna för oberoende barnombud
- regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att se över nuvarande bestämmelser om gallring ifråga om barnakter

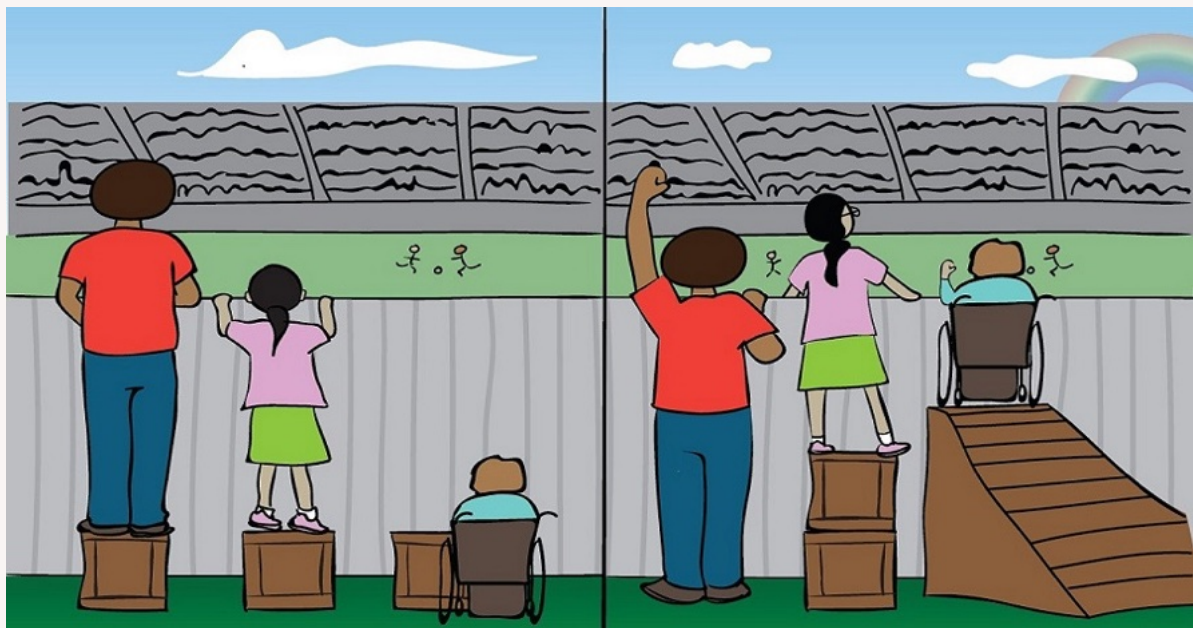
**Vilket perspektiv
är mest
framträdande
hos er?**

esgkman

SVERIGE ÄR ETT AV VÄRLDENS BÄSTA LÄNDER
FÖR BARN ATT VÄXA UPP I.

MEN.

(muslingirl.com)

esgåkman

Implementering kan va typ såhär

- ta fram nåt form av styrdokument, mål, strategi eller plan (eller peta in rättigheterna i nåt dokument som redan finns & folk gillar)
- utse en funktion, person, arbetsgrupp, styrgrupp, nätverk eller liknande att stödja och driva på barnrättsarbetet (men alla måste ju jobba med det!)
- ha strukturer för att analysera styrdokument, beslut och verksamheter utifrån ett barnrättsperspektiv
- ha koll på barnen & fatta barnens situation. Statistik och kunskap om barns levnadsvillkor är bra och använd det när ni planerar grejer!
- titta på budgeten, fördelning av resurser och prioriteringar bland annat
- ha strukturer för att göra prövningar av barnets bästa/barnkonsekvensanalyser
- se till att alla har koll på bk utifrån sina roller, ha strukturer för kompetensutveckling & erfarenhetsutbyte
- hur samverkar vi och hur vet vi att det är barnets bästa och helhetsperspektivet som är prio?
- samarbete med civilsamhället, genomför dialoger, skapa strukturer för det
- utvärdering och uppföljning, vem granskar och vart vänder barnen sig när rättigheterna kränks?
- involvera barn & unga, i allt detta och lite till

(CRC/C/GC/5 & Ekman, 2020)

esgåkman

Framgångsfaktorer för barnrättsarbetet

enligt Barnombudsmannen

- ledningens stöd, engagemang och mandat
- arbeta in perspektivet i centrala styrdokument
- utbildning och information
- ekonomiska och personella resurser
- utgå från befintliga arbetsprocesser
- dialog och erfarenhetsöverföring
- uppföljning och utvärdering

enligt Sveriges kommuner & regioner

- beslut i fullmäktige
- skrivningar om rättigheter i styrdokument
- krav på återrapportering till politiska nivån
- kartlägg kunskapsnivå
- besluta om en samordningsfunktion
- tillsätt en arbetsgrupp till samordningsfunktionen
- förankra arbetet i hela organisationen
- genomför aktiviteter på olika nivåer
- be om handledning & stöd

Vad säger dom här uttrycken er?

- det är ingen barnlek
- hen blev behandlad som ett barn
- dagens ungdom
- ung och dum, men gammal och vis
- en riktig lekstuga
- vilken sandlådenivå
- hen betar sig som en trotsig treåring
- sluta barnsla dig
- du förstår när du blir äldre
- hen är lillgammal
- nån är en riktig barnrumpa
- du som är så stor ska väl inte använda blöja/napp osv osv
- små barn, små bekymmer
- barn ska få vara barn
- vårda barnet inom dig
- barnen är vår framtid
- så enkelt att till och med ett barn förstår
- finns det några snälla barn här?
- som ett barn på julafton
- vuxendagis

VÅR SYN PÅ DEN BARNET ÄR AVGÖRANDE FÖR OM BARN KAN ANVÄNDA SIG AV SINA RÄTTIGHETER ELLER INTE

Hur benämner ni barn och unga? Hur pratar ni om barnsyn? Hur kommer barnsynen fram i styrdokument, planering, utredning, insatser, genomförande och utvärdering?

Lästips

FN:s kommitté för barnets rättigheter

Om barnets rätt att i första hand få beaktat vad som bedöms vara barnets bästa

Lina Sonnert & Anna Sonander (red)

Perspektiv på barnkonventionen.
Forskning, teori och praktik

Karin Åhman, Pernilla Leviner & Kavot Zillén (red)

Barnkonventionen i praktiken,
rättsliga utmaningar och
möjligheter

Maria Grahn-Farley

Barnkonventionen, En kommentar

Tim Holappa & Pernilla Leviner

Barns villkorade rätt till
skålig levnadsstandard -
om rättsligt osynliggörande
av barn i ärenden om
ekonomiskt bistånd

Louise Dane

Den reglerade invandringen
och barnets bästa - Barns rätt
till familjeliv och privatliv enligt
barnkonventionen,
Europakonventionen, EU-
rätten och svensk
utlänningslagstiftning

BARNRÄTTSSNACK

- Avsnitt 106 - Rättighetsfokus genom struktur
- Avsnitt 99 - Barnrättsstart!
- Avsnitt 89 - Myndigheten med ballaste instruktionen! Statens medieråd
- Avsnitt 82 - Hur lever Sverige upp till barnkonventionens krav?
- Avsnitt 80 - Dikesköraravsnittet
- Avsnitt 74 - Resursfördelningsmodell i Malmö
- Avsnitt 73 - Barn, budget och rättigheter
- Avsnitt 58 - Barnkonventionen och chefen
- Avsnitt 51 - Barnkonventionen i kommunen och i politiken
- Avsnitt 19 - Implementering, Gunnar och att ligga i framkant

BARNRÄTTSSNACK

- Avsnitt 123 - Kontaktperson - en meningsfull fritid, kanske en vän för livet
- Avsnitt 120 - Att stå utanför ett hem - barn utan bostad
- Avsnitt 119 - Kostar det pengar? Om dolda kostnader i det avgiftsfria
- Avsnitt 110 - Att va barn när en anhörig är frihetsberövad
- Avsnitt 108 - Resursteam heder
- Avsnitt 103 - Prövning av barnets bästa i migrationskontext
- Avsnitt 95 - Ett barn avslutar sitt liv - Ett barnrättsperspektiv på suicid
- Avsnitt 86 - Knas hemma
- Avsnitt 82 - Hur lever Sverige upp till barnkonventionens krav?
- Avsnitt 81 - En uppväxt fri från våld

asaekman

asaekman

maila kalender@asaekman.com

**Frågor, funderingar,
höras igen eller
hänga med mig på
sociala medier?**

@: info@asaekman.com
ig: [instagram.com/asaekmans](https://www.instagram.com/asaekmans)
in: [linkedin.com/in/ekmanasa](https://www.linkedin.com/in/ekmanasa)

asaekman